

Innst. S. nr. 75

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

St.prp. nr. 5 (2006-2007)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samtykke til tiltredelse av Internasjonal konvensjon om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip av 13. februar 2004

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Utenriksdepartementet viser i proposisjonen til at en ny konvensjon om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip for å hindre spredning av fremmede organismer ble vedtatt i FNs sjøfartsorganisasjon (International Maritime Organisation - IMO) 9.-13. februar 2004.

Bakgrunnen for konvensjonen er at spredning av arter til områder der de ikke forekommer naturlig, har økt sterkt i omfang i det siste tiåret. Slike introduksjoner av fremmede organismer i det marine miljø ses som en svært alvorlig trussel mot arter og leveområder, og dermed mot det biologiske mangfold og mot menneskers helse. Inntak og utslipp av ballastvann og sedimenter (bunnfall i ballasttankene) fra skip i internasjonal trafikk er i dag den aktiviteten som internasjonalt anses å medføre størst risiko for utilsiktet introduksjon og spredning av fremmede organismer i det marine miljø. Konvensjonen har som formål å redusere og på sikt eliminere risikoen for slik spredning.

Norge har vært aktiv i forhandlingene og har hatt som mål å etablere et internasjonalt forpliktende regelverk på området.

Utenriksdepartementet viser til at Norge lenge har hatt som mål å etablere et effektivt internasjonalt regelverk på området. Norske farvann er blant verdens mest produktive, og kystsonen i Norge representerer store verdier både som naturområder, ressurser og som grunnlag for økonomisk produksjon i marine næringer.

Konsekvensene av skadelige introduksjoner kan bli betydelige både i forhold til økologi og økonomi.

Kombinasjonen av høy skipsaktivitet og lokalt store utslipp av ballastvann med innhold av fremmede organismer fører til at norske farvann er eksponert for en relativt høy risiko. Det er derfor ønskelig at Norge bidrar til konvensjonens ikrafttredelse ved å tiltre så snart som mulig.

Konvensjonen er videre utarbeidet i nært samarbeid med næringen, som har lagt vekt på betydningen av å utvikle et globalt bindende regelverk på området.

Konvensjonen er utformet uten at det er visshet om at det vil foreligge effektiv teknologi innen konvensjonens frister. Det er derfor tatt inn i konvensjonen en bestemmelse om at det tre år før første innfasingsår for behandlingsteknologi skal foretas en gjennomgang av om det i tide vil foreligge godkjent teknologi som tilfredsstillende konvensjonens standarder.

Konvensjonen var åpen for undertegning av enhver stat fra 1. juni 2004 til 31. mai 2005, og er deretter åpen for ratifikasjon eller tiltredelse. Konvensjonen vil tre i kraft tolv måneder etter tiltredelse av minst 30 stater hvis samlede handelsflåte utgjør minst 35 pst. av verdens handelsflåtes bruttotonnasje.

Spørsmålet om norsk tiltredelse har vært forelagt Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Forsvarsdepartementet, Justis- og politidepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Samferdselsdepartementet, som ikke har hatt merknader.

Miljøverndepartementet tilrår at konvensjonen tiltres, og Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Konvensjonen krever lovendring og anses som en sak av særlig viktighet. Stortingets samtykke til tiltredelse er nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd. Forslag til lovendring er fremmet for Stortinget i Ot.prp. nr. 87 (2005-2006) Om lov om skipssikkerhet.

Det er i proposisjonen redegjort for konvensjonens tilblivelse og hovedinnhold og om de enkelte bestemmelsene i konvensjonen. Konvensjonen i engelsk originaltekst med oversettelse til norsk følger som trykt vedlegg til proposisjonen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Asmund Kristoffersen, Eva M. Nielsen, Tore Nordtun, Torny Pedersen, Karin Yrvin, og Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Børge Brende og Ivar Kristiansen, fra Sosialistisk Venstreparti, Heidi Sørensen, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Holten Hjemdal, fra Senterpartiet, Ola Borten Moe, og fra Venstre, lederen Gunnar Kvasshheim, er tilfreds med at FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) i februar 2004 har vedtatt en ny konvensjon om behandling av ballastvann og sedimenter fra skip for å forhindre spredning av fremmede organismer. Komiteen er også tilfreds med at Norge har vært pådriver i konvensjonsforhandlingene, hvor målsettingen har vært å etablere et internasjonalt forpliktende regelverk på området.

Komiteen er kjent med at bakgrunnen for konvensjonen er at spredning av arter til områder der de ikke forekommer naturlig, har økt sterkt i omfang det siste tiåret. Komiteen er enig i at spredning av fremmede organismer i det marine miljø må ses på som en svært alvorlig trussel mot arter og områder, og dermed mot det biologiske mangfold og mot menneskers helse. Komiteen er kjent med at spredning i hovedsak skjer via inntak og utslipp av ballastvann og sedimenter fra skip i internasjonal trafikk, og er i dag den aktivitet som internasjonalt anses å medføre størst risiko for utilsikket introduksjon og spredning av fremmede organismer i det marine miljø.

Komiteen slutter seg til lovendringsforslaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter Regjeringens forslag om at Norge tiltrer konvensjonen om kontroll og

behandling av ballastvann og sedimenter fra skip. Flertallet viser til Innst. S. nr. 225 (2005-2006) Helhetlig forvaltning av det marine miljøet i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, der en samlet komité ser fram til en snarlig ratifisering av ballastvannkonvensjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre synes det er positivt at Regjeringen nå ratifiserer ballastvannkonvensjonen. Dette er et viktig skritt i riktig retning for å sikre et rent og rikt hav for kommende generasjoner. Disse medlemmer vil vise til at Regjeringen i praksis har fulgt opp forslaget fra en samlet opposisjon i forbindelse med behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplanen), jf. Innst. S. nr. 225 (2005-2006), hvor bl.a. komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer forslaget som lyder: "Stortinget ber Regjeringen snarest ratifisere ballastvannkonvensjonen".

UTTAELSE FRA UTENRIKSKOMITEEN

Utkast til innstilling har vært forelagt utenrikskomiteen til uttalelse. Komiteens medlemmer slutter seg til sine respektive partiers merknader i utkastet til innstilling.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i tiltredelse av Internasjonal konvensjon om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip av 13. februar 2004.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 7. desember 2006

Gunnar Kvasshheim
leder

Ivar Kristiansen
ordfører